

Cielom je, aby každý rodič mohol byť pri svojom dieťati

Hlavnou víziou Detskej fakultnej nemocnice (DFN) Košice je poskytovanie vysoko kvalitnej zdravotnej starostlivosti deťom, ktoré ju potrebujú. Kľúčovým je projekt, o ktorý sa nemocnica uchádza z Plánu obnovy a odolnosti. Počíta s prestavbou a modernizáciou vybraných úsekov nemocnice, ktorá prinesie ďalšie rozšírenie kapacít. Na oddeleniach, kde je plánovaná rekonštrukcia, zrealizujú zvýšený počet izieb, kde bude dieťa ubytované spoločne so svojim rodičom.

Aktuálne v nemocnici zefektívňujú proces prístupu dieťaťa do nemocnice pomocou moderného triážneho systému. Snahou je aj zvýšenie kvality poskytovanej ambulantnej starostlivosti – špecialisti majú k dispozícii tri moderné prenosné ultrazvukové prístroje. A v neposlednom rade sa nemocnica usiluje hľadať talenty medzi lekárskeym, sesterským a ošetrovateľským personálom, a tak prispieť k špičkovej zdravotnej starostlivosti. O možnostiach diagnostiky a liečby aj veľmi komplikovaných pacientov v rámci pediatickej starostlivosti, ako aj v súvisiacich odboroch, sa zhovráame s **MUDr. Andrejom Komanom**, riaditeľom DFN Košice.

● Mohli by ste priblížiť DFN Košice? Čo všetko poskytuje malým pacientom a ich rodičom?

DFN Košice je pracoviskom komplexných služieb pre detského pacienta, kde mu dokážeme poskytnúť nielen pediatickú starostlivosť, ale aj starostlivosť v súvisiacich odboroch, ako je napr. pediatická neurológia, nefrológia, gastroenterológia, pediatická ORL, fyziatria a rehabilitácia či detská chirurgia a mnohé iné odbory, kde zaznamenáme v poslednej dobe výraznú dynamiku zmien. Snažíme sa, aby naši malí aj väčší pacienti a ich rodičia boli spokojní nielen s kvalitou poskytovanej zdravotnej starostlivosti, prístupom personálu, ale aj dĺžkou pobytu v nemocnici. S ohľadom na detský vek využívame najmodernejšie metodiky, videoelektroencefalografiu, vyšetrenie sluchu metódou VRA, aplikujeme najnovšie operačné postupy v oblasti ortopédie, ORL, poskytujeme stomatologické služby pre deti s poruchami autistického spektra. Súčasne sa snažíme prispôbiť pracoviská potrebám detí. V neposlednom rade prispôbujeme detskému pacientovi aj zmluvné vzťahy so zdravotnými poisťovňami. Naším cieľom je, aby bola hospitalizácia pre deti bezpečná, dosiahla vysokú kvalitu a aby aj po odchode z nemocnice, pokiaľ je to naďalej potrebné, trval náš vzťah s pacientom a dieťa bolo sledované v ambulanciách DFN Košice. V súčasnosti má naša nemocnica 240 lôžok, viac ako tri desiatky odborných ambulancií a ďalšie špecializované centrá.

● S ktorými diagnózami prichádzajú pacienti najčastejšie?

Najčastejšie sú to bežné detské ochorenia dýchacích ciest, tráviace problémy, ale sú-

MUDr. Andrej Koman

Medicína je nekončiaci proces, podobne aj vývoj našej nemocnice

časne prijímame aj veľmi komplikovaných pacientov, špecifické skupiny detí s náročnými ochoreniami akými sú onkologické diagnózy, cystická fibróza, chronická obličková choroba či diabetes mellitus v detskom veku. Stále početnejšie sú diagnózy týkajúce sa ortopédie, stomatológie a pedostomatológie pre hraničné spektrum detí so zdravotným znevýhodnením, ktoré vyžadujú špecifické prístupy. Od februára tohto roka vykonávame zubno-lekárske ošetrenia u detí s pridruženými ochoreniami v celkovej anestézii v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR s cieľom zlepšiť prístup zdravotne postihnutých osôb. Ministerstvo zdravotníctva SR uvoľnilo na toto ošetrenie aj finančné prostriedky na nákup prístrojovej techniky.

● Je v niektorých oblastiach liečba veľmi špecifická a jedinečná?

Samozrejme. Dieťa v celom rozsahu svojho veku je špecifické oproti dospelému pacientovi, musíme individualizovať liečbu s ohľadom

na stav dieťaťa, možnosti pracoviska, očakávania rodičov. Špecifikám detského veku prispôbujeme aj individuálny operačný plán - techniku, rozsah operačného výkonu, použité materiály tak, aby dieťa zvládlo pooperačnú spoluprácu. Je dôležité mať vyčlenený dostatok špecifických lôžok. Musím podotknúť, že pobyt dieťaťa vyžaduje väčší počet kvalifikovaného personálu ako dospelý pacient. V prípade, že sa to týka jeho psychosomatického stavu, je našou úlohou pripraviť podmienky tak, aby sa dieťa cítilo v nemocnici dobre, resp. čo najlepšie, ako sa len dá a primerane jeho základným diagnózam. Máme tím špecialistov, ktorí v prospech dieťaťa vzájomne koordinujú svoje činnosti - sú to pediatri, chirurgovia, neurológovia, kardiológovia, pneumológovia, gastroenterológovia, metabolickí lekári, genetici a podobne.

● Nemocnica prešla pred niekoľkými rokmi rekonštrukciou. Splnil tento proces všetky očakávania?

Medicína je nikdy nekončiaci proces, podobne aj vývoj našej nemocnice. Dá sa predvídať, že budeme potrebovať ďalšie a ďalšie vývojové programy primerane tomu, s akými podmienkami alebo akými žiadosťami zo strany pacientov sa stretáme. Musíme myslieť aj na sekundárne lôžka, to znamená rodičovský sprievod. Budeme sa musieť vysporiadať aj so situáciou, kedy sa nám začnú rozvíjať odbory ako detská ortopédia, detská urológia, ktoré si vyžadujú špeciálne podmienky, priestorové aj prístrojové vybavenie. Máme veľké očakávania v oblasti energetickej bezpečnosti. Pripravujeme projekt, pri ktorom v akomkoľvek zásahu vyššej moci dokážu mať pacienti svetlo, teplo aj dlhšiu dobu a nielen tú obmedzenú, ktorá je doteraz plánovaná. Takisto sa zlepšujú rozsah poskytovanej činnosti, to znamená, že presunutím jednotlivých oddelení získame jednak lepšie podmienky pre pobyt detských pacientov na lôžkach, ale aj podmienky pre výkon nových diagnostických a terapeutických možností. Súčasne sa zlepšujú aj podmienky pre deti s infekčnými ochoreniami. V čase pandémie sme si overili, že táto potreba je neustála, nikdy nekončiaca a obvykle ani neočakávaná, čo znamená, že budeme musieť poskytnúť akémukoľvek množstvu pacientov dostatočné množstvo lôžok, aby sme im vedeli pomôcť v tých najťažších chvíľach.

● Akými modernými prístrojmi a možnosťami liečby disponuje vaša nemocnica?

Každý odbor má niektorú z nových špičkových technológií, ktorú využíva v diagnostike, stratifikácii a hlavne pri liečbe pacientov. Je to gastroenterológia s novými diagnostickými gastroskopmi a špičkovým ultrazvukom, neurológia s video EEG záznamami a spánkovým deprivačným laboratóriom, infektológia s možnosťami elastografie pečene, aj ORL – video-otoendoskopie, ASSR, BERA, komplexnú diagnostiku elektrofyziológie sluchovej dráhy, s najnovšími dostupnými špičkovými prístrojmi a mikroskopmi. Sme implantačným centrom pre kochleárne implantácie. V DFN je možné vyšetriť dieťa aj v prípade fatálnych príhod ako sú poleptania alebo úrazy dýchacích ciest veľmi presne aj v čase pohotovostnej služby. Tím intenzivistov a nefrológov je v neustálej pohotovosti pre prípad potreby akútnej dialyzačnej liečby, plazmaferézy či transplantácie obličky. Čo sa týka chirurgie, zakúpili sme nové inštrumentárium pre vyšetrenie detí s ortopedickými ochoreniami, chystáme zakúpenie nového inštrumentária pre urologické ochorenia a urologické operácie. Snažíme sa získať nové prístrojové vybavenie pre nové typy bronchoskopií od najútlejšieho veku dieťaťa. Nemocnica kontinuálne pracuje na tom, aby zlepšila možnosti diagnostiky liečby a tento proces je neustály, kontinuálny a nikdy nekončiaci. Na Oddelení neonatologickej intenzívnej medicíny máme tie najmodernejšie inkubátory, nedávno pribudol aj nový transportný inkubátor a ďalší ventilátor.

● Môžu rodičia sprevádzať svoje dieťa počas celého pobytu hospitalizácie?

Je obvyklé, že rodičia sa dožadujú sprevádzania svojich detí počas celého pobytu hospitalizácie. Je treba si uvedomiť, že máme isté zákonné normy, kedy zákon jasne definuje,

Teší nás veľmi pozitívna spätná väzba od absolventov

že u detí do 6 rokov je tento pobyt štandardný. U starších detí sa snažíme vyjsť rodičom vždy v ústrety, musí to však dovoliť lôžková kapacita a hlavne hygienické a epidemiologické podmienky na príslušnom oddelení. Prosím preto rodičov, aby vždy rešpektovali rozhodnutia primárov. Ak počet osôb na oddelení prevyšuje únosnú mieru, vyhradzuje si právo, aby rozhodli o prijatí alebo neprijatí, hlavne vo vyššej vekovej kategórii dieťaťa. Rád by som zdôraznil, že cieľom DFN je, aby naozaj každý rodič mohol byť pri svojom dieťati. Uvedomujeme si však, že je to naozaj náročné aj pre personál v celom rozsahu starostlivosti. Nie je jednoduché vyjsť v ústrety všetkým – tak maličkým deťom, ako aj dospievajúcim pacientom. Cieľom nášho projektu, o ktorý sa uchádzame z Plánu obnovy a odolnosti je, samozrejme, zvýšiť kapacitu nielen lôžok pre deti, ale aj sekundárnych lôžok pre sprevádzajúce osoby.

● V nemocnici prebieha výučba v rámci pregraduálneho a postgraduálneho vzdelávania. Majú lekári a mladí lekári záujem o pediatriu?

Áno, zaznamenávame záujem medikov a mladých lekárov v odbore pediatria. Vychádzajú zo skúseností, ktoré získavajú zo štúdia a priameho kontaktu s našimi vzdelávajúcimi inštitúciami, lekármi a vedúcimi pracovníkmi, asistentmi a prednostami našich kliník. Teší nás veľmi pozitívna spätná väzba od absolventov, ktorú sa od nich dozvedáme na pracovných pohovoroch. Stretávame sa však aj s tým, že sú pomerne málo známe

možnosti ďalšieho pokračovania v medicínskej praxi v hraničných odboroch. Ide napríklad o detskú chirurgiu, neonatológiu či neurológiu, ktoré DFN postupne rozvíja.

● S ktorými zahraničnými pracoviskami spolupracujete a vymieňate si skúsenosti?

Predovšetkým sú to pracoviská v Čechách – pražská Fakultná nemocnica v Motole a Fakultná nemocnica v Brne. Skúsenosti si vymieňame aj s nemocnicami v Szegede či vo Varšave. Moji kolegovia úzko spolupracujú s pracoviskami vo Veľkej Británii, kde dlhodobo pôsobili a prenášajú skúsenosti zo zahraničnej praxe priamo do našej dennodennej klinickej praxe.

● Máte v DFN dostatok sestier?

Asi žiadne pracovisko na Slovensku nemôže povedať, že má dostatok zdravotných sestier. Deficit je všeobecne a verejne známy. Veľká časť sestier odchádza prirodzeným spôsobom do dôchodku, niektoré odchádzajú z ďalších dôvodov z DFN na iné pracoviská. Pokiaľ máme možnosti, motivujeme nových zamestnancov, aby k nám prišli, snažíme sa pre nich vytvárať individuálne podmienky a naplniť ich očakávania ohľadom práce s detským pacientom.

● Vojná na Ukrajine priniesla prívlev utečencov. Aká zdravotná starostlivosť je poskytovaná deťom z Ukrajiny? S ktorými ochoreniami prichádzajú?

Deťom z Ukrajiny poskytujeme rovnakú zdravotnú starostlivosť ako našim slovenským pacientom v zmysle platných zmluvných podmienok so zdravotnými poisťovňami. Prichádzajú často so špecifickými ochoreniami ako je cystická fibróza, diabetes mellitus alebo s onkologickým ochorením. Nerobíme žiadne rozdiely medzi ukrajinskými deťmi a pacientmi zo Slovenska.

● Čo plánujete v nemocnici realizovať, aby sa mohlo rozšíriť a zefektívniť množstvo výkonov?

Hlavnou víziou DFN Košice je poskytovanie vysoko kvalitnej zdravotnej starostlivosti deťom, ktoré ju potrebujú. Kľúčovým je náš projekt, o ktorý sa uchádzame z Plánu obnovy a odolnosti. Počíta sa prestavbou a modernizáciou vybraných úsekov nemocnice, ktorá nám prinesie ďalšie rozšírenie kapacít. Na oddeleniach, kde plánujeme rekonštrukciu, sa budeme zameriavať na zvýšenie počtu izieb, kde bude dieťa ubytované spoločne so svojím rodičom. Aktuálne zefektívňujeme proces príjmu dieťaťa do našej nemocnice pomocou moderného triážneho systému. V budúcnosti by sme boli radi, ak by sme množstvo potrebných vyšetrení, napríklad ultrazvuk aj magnetickú rezonanciu, vedeli vykonať vo vlastnej réžii, v prípade potreby aj počas príjmu dieťaťa do nemocnice. Neustále pracujeme na zvýšení kvality poskytovanej ambulantnej starostlivosti - naši špecialisti majú najnovšie k dispozícii tri moderné prenosné ultrazvukové prístroje. Nákupom nového anestéziologického prístroja sme zvýšili kapacitu na operačných sálach. A neustálym hľadaním talentov medzi lekárske, sesterné a ošetrovateľské personálom sa snažíme rozšíriť tím DFN Košice v súlade s našou hlavnou víziou, ktorou je vysoko kvalitná zdravotná starostlivosť pre deti.

Zhovárala sa RNDr. Milica Šarmírová